

KUBA NE DOBI NIČ!

Zakladni tajnik ZDA Dillon je ob zaključku konferen-
ce "Zveze za napredek" iz-
javil, da Kuba ne bo dobi-
la nobene pomoči iz ZDA,
dokler bo pod nadzorom
Sovjetske zveze.

PUNTA DEL ESTE, Urug. —
Ameriški finančni tajnik Dillon,
ki je zastopal Združene države
na konferenci južno-ameriških
držav za gospodarki in socialni
napredek, je izjavil, da Zdrže-
ne države ne bodo dale Kubi in
njeni vladi nobene podpore, do-
kler bo pod nadzorstvom in v
odvisnosti od Sovjetske zveze.

Kubanci prišli širit propagando
Dillon je dal to izjavo takoj
potem, ko je 20 južno-ameriških
držav podpisalo deklaracijo, v
kateri odobravaljo celoten pro-
gram. Kuba deklaracije ni pod-
pisala. Dillon je naglasil, da Ku-
ba poleg tega ne sodeluje v ni-
kakoli akciji za napredek Južne
Amerike, niti v Medameriški
banki za razvoj, niti v Medna-
rodni banki za obnovu. Tudi na
konferenco ni Kuba prišla
sodelovat, ampak širit svojo pro-
pagando, je dejal Dillon. Po skle-
pih te konference in po svojih
lastnih načelih se ameriška vla-
da ne bo vtikala v notranje za-
deve posrednih držav, dasi želi,
da bi program za obnovu in so-
cijalni napredek koristil demo-
kratičnemu redu in parlamenta-
rizmu v vseh državah.

Zakaj pomoč Paragvaju?
Posebej je Dillon povedal, za-
kaj bo dala Amerika pomoč tudi
Paragvaju, ki ima sedaj dikta-
torsko vlado. Upamo, da bo z
boljšanjem socialnega stanja
širokih plasti naroda tudi v tej
državi rasla demokracija in
končno prišla do veljave povsod.
**Dominikanska republika začasno
tudi nič!**

Dominikanska republika ne
bo dobila pomoči, dokler bodo v
veljavi sklepi lanske medameri-
ške konference, ki je napoveda-
la Dominikanski republiko di-
plomatski bojkot. Vendar je
Dominikanska republika pri se-
danji konferenci sodelovala in
tudi skupno deklaracijo podpi-
sala.

Program za gospodarski in so-
cijalni napredek, ki ga je Dillon
zagovarjal v imenu vlade Zdrže-
nenih držav je torej dosegel svoj
namen in združil vse južno-
ameriške države z edino izjemo
Kube. Po tem programu bo Juž-
na Amerika dobila pomoč v
znesku 20 milijonov dolarjev v
naslednjih desetih letih, ki naj
bodo posvečena socialnim in
gospodarskim reformam v vseh
sodelujočih državah, ki bodo
podpore deležne. Vsaka država
naj program izvaja in vpeljuje
po svojih lastnih organih in za-
stopnikih, kot je primerno za
njene posebne razmere.

Slepici v Lurdu

Romanje slepih v Lurdu. Iz
vseh krajev Francije je 1800
slepih poročalo k Mariji v
Lurdu. Spremljalo jih je 40 du-
hovnikov, od teh sta dva tudi sle-
pa in delujeta kot dušna pastirja
pri slepih.

SHOWERS

Vremenski

prerok

pravi:

Večinoma vedro in milo. Naj-
višja temperatura 78.

Novi grobovi

Anton Baznik
V soboto je umrl v St. Vin-
cent Charity bolnišnici Anton
Baznik z 1163 E. 58 St. Star je
bil 74 let, rojen v Gornji Pirov-
šici pri Cerkljah, od koder je
prišel pred 49 leti. Delal je pri
Chase Brass and Copper Co, 22
let do svoje upokojitve pred
šestimi leti. Tukaj zapuša ženo
Mary, roj. Kaucic, doma iz vasi
Orehovec, fara Kostanjevica, si-
nova Anthonya in Josepha in 4
vnuke. Brat Joseph je umrl
l. 1956. Bil je član Društva sv.
Vida št. 25 KSKJ, Društva Cle-
velandski Slovenci št. 14 SDZ in
Podr. št. 5 SMZ. Pogreb bo v
sredo jutraj ob 9:30 iz Zakraj-
skovega pogreb. zavoda v cer-
kev sv. Vida ob desetih, nato na
pokopališče Kalvarija. Truplo
bo položeno na mrtvaški oder
danes popoldne ob treh.

Joseph Lukacs
V Charity bolnici je preminul
Joseph Lukacs, star 59 let, stu-
nujoč na 1044 E. 177 St. Tukaj
zapuša soprogo Josephino, roj.
Hoevar, sina Raymond, hčer
Barbaro, brata Johna in Fran-
ka, sestro Heleno Premetz in
druge sorodnike. Rojen je bil v
vasi Dol. Vidovec. Zaposlen je
bil pri Republic Steel Co. Bil je
član Društva Waterloo Camp
No. 283 WOW in št. 103 ABZ.
Pogreb bo jutri zjutraj ob 8:45
iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. za-
voda na 458 E. 152 St. v cerkev
St. Jeroma ob 9:30, nato na
Kalvarijo.

John Curilovic
Pretekli četrtek ponoči je
umrl v Doctors bolnišnici 52 let
stari John Curilovic z 1008 E.
66 Pl. Zaposlen je bil v skladi-
šču Worthington Hardware Co.
Bil je samski. Zapustil je brata
Andreja in sestro Kathryn Ko-
sir. Bil je član Društva sv. Josi-
pa HBZ. Pogreb bo iz Grdinove-
ga pogreb. zavoda na E. 62 St.
jutri ob 8:15 zjutraj v cerkev sv.
Pavla na E. 40 St. ob devetih,
nato na Kalvarijo.

V Beograd pojde Dorticos

BEograd, FLRJ. — Tu se
bo 1. septembra začela konfe-
renca takozvanih nevtralnih
držav, na katero je povabljena
tudi Kuba. V vladnih krogih so
bili v resnih skrbih, kako bo-
do mogli pripraviti Fidela Cas-
tra k resni razpravi, če bi pri-
šel zastopat svojo državo.

Ko je prišlo iz Havane spo-
ročilo, da bo kubansko delega-
cijo vodil predsednik republi-
ke Osvaldo Dorticos in ne Fidel
Castro, je pripravljalec konfe-
rence vidno odleglo.

Portugalci "čistijo"
po uporniški Angoli

Prepričani so, da bo kampa-
nja dolga, da pa bodo uspe-
li streti upor plemena Ba-
kongo.

LUANDA, Ang. — Portu-
galska kolonija Angola je do
letošnje spomladi veljala za
mirno, kot da ne bi bila v tako
nemirni črni Afriki. Marca je
prišlo do upora plemena Ba-
kongo v njenem severnem de-
lu. Dotedanje vojaške in poli-
cijske sile upor, ki se je na-
glo širil, niso bile kos. Portu-
galci so poslali tja novo voja-
stvo in začeli pripravljati
splošni načrti nastop proti u-
pornim domačinom. Začetkom
avgusta so ga začeli izvajati.

Na samem uporniškem pod-
ročju so zgradili in še grade
vojaška oporišča za boj proti
upornikom. Pri vsakem je le-
tališče, ki naj omogoči naglo
zvezo in v potrebi pomoč.

Uporniki so do nedavnega
nastopali v močnih skupinah
in napadali naselja, pa tudi
slabše vojske postojanke. V
zadnjem času so to opustili, ko
so doživeli nekaj hujših pora-
zov. Sedaj napadajo največ iz
zasede in nenadno, pa se hitro
umaknejo, če naletijo na večjo si-
lo. Začeli so torej uporabljati
pravo gverilsko taktiko.

Poveljnik portugalskih si-
l, ki ima svoj glavni stan v Ngaje,
je poln upanja, da se mu bo u-
pornike posrečilo ukrotiti, pri-
znava pa, da bo za to potrebno
dosti časa. V dobrih šestih ted-
nih bo severni del Angole za-
jelo tropsko deževje in vsa
kopna pota bodo do decembra
skoro neprehodna.

Portugalci se pritožujejo, da
dobivajo uporniki oporo in za-
točišče v Kongu. Kongoska
vlada se je med tem obrnila na
Združene narode s predlogom,
naj ti prevzamejo skrb za de-
setisoče beguncev iz Angole,
ki iščejo zavetje v Kongu.

Umrljivost dojenčkov v
ZDA na najnižji točki!

WASHINGTON, D. C. —
Umrljivost dojenčkov v naši de-
želi je v letu 1960 dosegla no-
vo najnižjo točko 25,7 smrti
na 1.000 živih rojstev.

Lanski odstotek je v prime-
ri z onim v letu 1959 nižji za
0,3. Leta 1959 je bilo 26,4
smrti na 1.000 živih rojstev te-
kom prvega leta starosti do-
jenčka, leta 1958 pa celo 27,1
na 1.000.

Nov predlog za zvezno pomoč šolam in šolanju

WASHINGTON, D. C. — Pred-
sednik Kennedy izgleda, da še ni
obupal, da bi v tem zasedanju
Kongresa vendarle dobil tudi
zakon o pomoči javnim šolam,
pa naj bo v kakršnikoli obliki
že. Sedaj, ko je jasno, da je pr-
votni načrt zakona propadel je
predsednik sklical voditelje de-
mokratov in jim naročil, naj na-
pravijo nov napor, da bi pomoč
šolam bila vsaj v neki meri in
obliki odglasovana, predno gre
kongres na počitnice. Določili
so tajnika za zdravstvo, vzgojo
in socialno skrb Abrahama Ri-
bicoffa, naj vodi na Kapitolu
akcijo, ki bo ugotovila kak šol-
ski program bi bilo mogoče uza-
koniti. Ribicoff in njegovi sveto-

valci so prišli z naslednjimi
predlogi:

1. Za leto dni naj se podaljša
dosedanji zakon o federalni po-
moči šolam, ki so prenapoljene
radi prevelikega števila otrok
zveznih civilnih in vojaških u-
službenec, ker njihove družine
prebivajo v tistih krajih začaso-
ali stalno. Po tem programu bi
vlada dala takim šolam 300 mi-
lijonov dolarjev pomoči za potre-
bne nove zgradbe.

2. 320 milijonov pomoči za
šole, ki dokažejo, da so posebno
nujne, da so izčrpale vse druge
možnosti financiranja novih
zgradb, pa celotne vsote, ki je
potrebna, ne morejo drugače do-
biti kot iz federalne pomoči. Ta-
kim bi federalna vlada dala 40
odstotkov predvidene potrebne
investicije.

Kubanski mornarji s
kapitanom zbežali v ZDA

NORFOLK, Va. — Mornar-
ji na kubanski ladji Bahia de
Nipe, ki je bila naložena s slad-
korjem na poti v Sovjetsko
zvezo, so pod vodstvom kapi-
tana prijeli pristase Castra in
jih zaprli, z ladjo pa odpluli
na mesto na vzhod v Chesape-
ake zaliv in se predali ameri-
škim oblastem.

Kapitan in 10 mornarjev je
zaprlo za politično zatoči-
šče čes, da vlada na Kubi ko-
munistem, ki je zatl vse poli-
tične svoboščine. Združene dr-
žave so Kubancem dovolile bi-
vanje v deželi, kubanski vladi
pa sporočile, da ladjo lahko
dobi nazaj. V kojico, se bo to
zgodilo je še odprto vprašanje,
ker sta dva ameriška državlja-
na zahtevala, od sodišča, da la-
djo zaseže, dokler jima druž-
ba, ki je solastnica ladje, ne bo
izplačala od sodišča priznane
odškodnine, ki znaša skupno
preko \$125.000. Ladjo cenijo
na okoli milijon dolarjev.

Nemški visokošolci so
poslali Kennedyju dežnik

Bonn, Nem. — Skupina nem-
ških študentov je poslala pred-
sedniku ZDA Kennedyju lep
dežnik s takimle pismom:

"Žal nam je, da moramo re-
či, da ste postali v sedanjih raz-
merah najbolj primeren posest-
nik priloženega znamenja poli-
tične žalostnega spomina. Vašim,
nedvomno odločnim besedam
niso v sedanji krizi sledila od-
ločna dejanja. To spominja na
del evropske zgodovine, ki radi
nje še sedaj svet trpi."

S tem so študentje imeli v mi-
slih predsednika britanske vla-
de Chamberlaina, ki je imel de-
žnik seboj, ko je v Monakovem
podpisal l. 1938 sporazum s Hit-
lerjem v veri, da je preprečil
drugo svetovno vojno. Izkazalo
se je, da jo je le pospešil.

Proti povišanju cen
plina pri East Ohio Gas

CLEVELAND, O. — Pred-
stavnik okoli 50 mest v seve-
rovzhodnem Ohiju so se odlo-
čili predložiti mestnim svetom,
naj prevzamejo svoj delež za
kritje stroškov borbe proti vi-
šokemu povišanju cen plina, ki
ga zahteva East Ohio Gas Co.

Ta hoče ceno plina zvišati
toliko, da se bo njen dobiček
povečal za 33,9 milijonov do-
larjev na leto. Povišanje naj bi
stalo vsakega odjemalca plina
na mesec okoli dva in pol do-
larja.

JOHNSON NA POTI DOMOV

Podpredsednik ZDA je bil v soboto in nedeljo v
Zahodni Nemčiji in Zah. Berlinu, kamor je ne-
sel predsednikovo sporočilo, da Združene dr-
žave Zah. Berlina ne bodo zapustile, ampak
bodo branile z vsemi sredstvi njegovo svobodo.
Kot dokaz odločne volje ZDA je poslal pred-
sednik v Zah. Berlin 1.500 mož vojaške okre-
pitive. — Moskva je to označila za izzivanje.

WASHINGTON, D. C. — Podpredsednik L. Johnson,
ki je odletel po predsednikovem naročilu za konec tedna v
Zahodno Nemčijo in Zahodni Berlin, je na poti domov. V
Bonnu, glavnem mestu Zah. Nemčije, se je razgovarjal s
kanclerjem dr. K. Adenauerjem in ga v predsednikovem
imenu zagotovil, da Združene države Zah. Berlina ne bodo
pustile na cedilu. Isto zagotovilo je izročil tudi županu
Zah. Berlina W. Brandtu in mestnemu svetu. Včeraj je
dospela v Zah. Berlin iz zahodne Nemčije borbeno skupina
ameriške vojske kot dokaz odločnosti Združenih držav pri
obrambi neodvisnosti Zah. Berlina. Berlinčani so podpred-
sednika Johnsona in ameriške vojske nad vse navdušeno
sprejeli.

Podpredsednik Johnson je si-
noči ob enajstih odletel iz Zah.
Berlina domov. V Washington
bo predvidoma prišel danes po-
poldne. Takoj bo šel predsedni-
ku poročati o svoji poti.

Johnsonov obisk v Zahodni
Nemčiji in Zahodnem Berlinu je
vrnil Berlinčanom zaupanje v
Združene države in vero, da jih
Zahod ne bo zapustil. Pomiril je
do neke mere ostro kritiko v
Zahodni Nemčiji čes, da zahod-
ne sile ne ukrenejo nič razen da
pošiljajo papirnate proteste.

Moskva je protest zavrnila
Sovjetska vlada je protest za-
hodnih sil proti zapori prehodov
med obema deloma Berlina glad-
ko zavrnila čes, da so zahodne
sile vse zadevne dogovore o
Berlinu same ponovno kršile in
s tem ovrgle njihovo veljavnost.
V svojem odgovoru je izjavila,
da ima Vzhodna Nemčija kot
suverena država polno pravico,
da čuva svoje koristi.

Nobenih ovir
Ameriška borbeno skupina,
močna okoli 1500 mož, je poto-
vala preko Vzhodne Nemčije v
Berlin brez vsakih motenj. V
Zahodnem Berlinu so jo sloves-
no in navdušeno sprejeli. Po-
zdravil jo je sam podpredsednik
Johnson z berlinskim županom
Brandtom in gen. Clayem, ki je
z njim prišel v Zah. Berlin.

Moskovski radio je označil po-
sljatev ameriške borbeno skupi-
ne v Zah. Berlin za izzivanje in
igranje z ognjem.

NADZORSTVO POMAGA

LOS ANGELES, Calif. — Ko
so tu vpeljali vodne metre, se je
uporaba vode znižala od 260 na
132 galon na osebo na dan.

Iz Clevelanda
in okolice

Iz bolnišnice—

Mrs. Mary Milner s 15909
Huntmere Ave. se je vrnila iz
bolnišnice in se zahvaljuje za
obiske, darila in pozdrave.
Po treh tednih se je vrnila iz
St. Alexis bolnišnice Mrs. Mar-
garet Yartz s 7009 Hecker
Ave. in se zahvaljuje za obi-
ske, darila in pozdrave.

Sestanek kegljačev—

Slov. dom na Holmes Ave.
vabi v četrtek zv. ob 7:30 v
svoje prostore na sestanek mo-
ške in ženske, ki jih veseli kegl-
ljanje, da bi se domenili za or-
ganizacijo posebne mešane li-
ge. Kdor se sestanka ne bi mogel
udeležiti, naj pošlje svoje
ime upravniku bara g. Derlingu
ali kliče tajnika F. Koncila
IV 1-6955.

Zadušnice—

Jutri ob 8:15 bo v cerkvi
Marije Vnebovzete sv. maša
za pok. Josepha Kopore ob 5.
obletnici njegove smrti.

Jutri ob 6:30 bo v cerkvi sv.
Vida sv. maša za pok. Marie
Brule ob 7. obletnici smrti.

Preskušanje siren—

V sredo ob 3:15 pop. bo-
do v Cuyahoga okraju presku-
šali 133 siren, ki bodo svarile
prebivalstvo v slučaju potrebe
pred napadom iz zraka.

Še vedno v poslu—

Mary A. Svetek sporoča, da
še vedno vrši pogrebniški po-
sel in je vsem na razpolago.
Njen tel. je KE 1-3177.

Romanje—

Zenska Marijina družba pri
Sv. Vidu vabi vse farane in fa-
ranke na romnje na Providence
Heights v nedeljo, 10. septem-
br, ob 2:30 popoldne. Avtobus
bo odpeljal izpred šole sv. Vi-
da ob 1:30. Voznina je za od-
rasle 50c, za otroke 25c. Pri-
javiti se je treba najkasneje
do 3. septembra preko EX 1-
2419 ali UT 1-3282.

Preselil se je v Texas—

Zdravnik dr. Valentin F.
Meršol, mlajši sin, primarija
dr. Valentina Meršola z 1031
E. 62 St., Cleveland 3, Ohio, se
je po enem letu kirurškega
dela v St. Vincent Charity bol-
nici v Clevelandu preselil z
družino v Houston, Texas, kjer
od letošnjega 1. julija vrši
zdravniško operacijsko službo
na oddelku za ušesne, nosne in
vratne bolezni (ENT) medicins-
ke fakultete na Baylor Uni-
versity.

V sredo 16. avgusta se je v
Texasu mlademu dr. Valentinu
Meršolu in njegovi ženi rodil
drugi sinček. Dr. Valentin
Meršol, st. je postal s tem četr-
tič stari oče!

Naše iskrene čestitke!

Prošnja za hšno opravo—

Liga katoliških slovenskih
Amerikancev išče v Clevelan-
du za družino, ki je šele dopo-
tovala, rabljeno stanovanjsko
opremo, zlasti za kuhinjo in
spalnico. Kdor bi mogel kak
kos opreme odstopiti ali po
primerno nizki ceni prodati,
naj sporoči na naslov: Jakob
Zakelj, 1143 E. 64 St., HE 2-
6142 ali dr. Mihi Kreku.

K molitvi—

Člani in članice ABZ št. 103 so
vabljeni nocoj ob sedmih v Ze-
letov pogreb. zavod k molitvi za
pok. Josepha Lukacs.

— Led pokriva Greenlandijo
povprečno do 5.000 čevljev na
debela.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:
\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 159 Mon., Aug. 21, 1961

Tunizija in Združeni narodi

Tunizijski predsednik Burgiba je veljal do nedavnega kot trezen in stvaren politik. Ni si postavljajl nedosegljivih ciljev, za doseg ciljev pa je izbiral stvarna sredstva. Letos poleti se je pokazal v drugi luči. Iz razlogov, ki niso še čisto jasni, se je vdal najnevarnejši arabski lastnosti: mešanici domišljije in domišljavosti.

Njegova stalna želja je bila, da bi veliko veljal ne samo v svoji domači deželi, ampak v vsem arabskem svetu, morda celo v vseh afriških državah. Zazdelo se mu je sedaj, da je ta njegova ambicija v nevarnosti. V arabskem svetu mu dela egiptovski Naser veliko konkurenco, v afriških državah pa ima celo vrsto tekmecev za vodstvo afriških narodov. Da ne "zamudi vlaka," si je izmislil junaško politično potezo: izpuliti iz rok De Gaulla francosko vojaško oporišče v Bizerti in še nekaj tiste saharške puščave, ki ima zaloge nafte.

Že sama misel, da bo od De Gaulla dobil nekaj s silo, je fantastična. De Gaulle ni človek, ki bi se ustrašil pritiska. Še bolj fantastična je bila oblika nasilja: blokada francoske vojne luke v Bizerti s tunizijsko armado. Blokado je začel Burgiba, francoske čete so pa bile le nekaj ur v defenzivi, nato so v par dneh zdrobile tunizijske čete. De Gaulle je dal po svojih četah še zasesti trgovsko luko v Bizerti; francoska vojna luka ima namreč zvezo z morjem preko trgovske luke. Burgiba bi lahko posnel Naserja in potopil pred vhomom v vojaško luko par starih parnikov in zaprl vhod v vojaško luko. To je hotel De Gaulle na vsak način preprečiti.

Ko je Burgiba videl, da pri De Gaullu s silo ne bo ničesar opravil, se je hotel vsaj po diplomatski poti rešiti položaja, ki jo je doživel na vojnem polju. Pobotal se je z vsemi svojimi nasprotniki, ki mrzijo obenem tudi De Gaulla, in z njihovo pomočjo spravil spor s Francijo na izredno zasedanje ZN.

Vse kaže, da diplomatska akcija Burgibe ne bo dala Tuniziji boljših uspehov, kot jih je dala vojaška. Napravila bo pa vsem dosti škode.

Burgiba se je pri svoji akciji pri ZN oprl na azijsko-afriški blok, ki šteje na papirju 46 članic. Od teh je podprlo tunizijski predlog za sklicanje ZN samo 35. Ni ga podprla Japonska in 10 afriških držav, ki so bile preje francoske kolonije. So tudi sedaj v zelo dobrih odnosih do Pariza in jim ne prihaja na misel, da bi De Gaulle očitala "imperijalizem in kolonijalizem," saj jim je dal ne samo svobodo in neodvisnost, ampak še celo vrsto gospodarskih ugodnosti. Stališče teh 10 afriških držav je prvi diplomatski udarec po Burgibovi akciji pri ZN. Dalo bo priliko vsem ostalim članicam ZN, da trezno in mirno presodijo spor in da se jim ne bo treba preveč ozirati na demagogijo, ki jo bodo uganjali Burgibovi prijatelji in do skrajnosti napihovali zastopniki komunističnih držav.

De Gaulle je napovedal, da se bo v tem sporu držal taktike, ki jo vodi njegova delegacija v ZN v debatah o alžirski državljski vojni. Francoska delegacija se debat ne bo udeleževala, ne bo pa sej ZN bojkotirala. Njeni prijatelji radi tega ne bodo v lažjem položaju. V dobro jim bo hodilo, da je ves spor zamesila Tunizija, na drugi strani pa ne bodo mogli zagovarjati francoskega stališča, da je z jasno treba imeti pod kontrolo nekaj več tunizijskega ozemlja kot je to dogovorjeno v osnovni pogodbi med obema državama, ki daje Tuniziji neodvisnost in svobodo. Na sejah in za kulisami bodo na delu vse sile in vsi napori, da se obravnavanje spora zagladi z resolucijo, ki sicer ne bo zadovoljila ne Francije ne Tunizije, ki bi pa vsaj preprečila še večjo škodo, kot je že sedaj storjena.

Dosedanja škoda je očitna. Odnosi med Parizom in Tunisom so bili vsaj znosni, če ne dobri. V Parizu so se morali močno zatajevati, ko so videli, kako Tunizija podpira alžirjske upornike. Sedaj je De Gaulle močno razjezen nad Burgibo. Treba bo precej časa, da si bosta zopet postala dobra. Škodo imajo pri tem tudi vsi prijatelji Francije. Videli so v Burgibu tudi svojega prijatelja, od sedaj naprej se ne morejo več zanesti nanj, kajti v sedanjem sporu s Parizom mu morejo svetovati samo potrpežljivost in zmernost. Za take nasvete Burgiba zaenkrat še ni dostopen.

Spor med Parizom in Tunisom bo dal alžirskim upornikom priliko za ponovno nepopustljivost; domišljali si bodo namreč, da bo sedaj Tunizija drla z njimi čez drn in strn in da ne bo več dobrohotno gledala na francosko stališče. Burgiba je dalje s svojo zahtevo po delu Sahare dregnil v sršenovo gnezdo. Sahara bi radi imeli tudi vsi sosedje: Alžirija, Maroko in vse države, ki mejijo na jugu na Sahara. Burgiba je tako nehote močno prizadel afriško solidarnost napram Evropi. Solidarnost je sama po sebi že načeta po tem, da se 10 afriških držav ni hotelo priključiti Burgibovi akciji. Tako je ustvarjen v okviru azijsko-afriškega

bloka majhen "podblok", ki sicer številčno ni močan, ima pa v svojih vrstah tiste afriške države, ki so vsaj kulturno, ako ne gospodarsko, med prvimi v Afriki.

Sedanja debata v ZN o Bizerti je torej precej nepremišljena zadeva. Le zakaj jo je treba začeti, ako se bo redno zasedanje ZN začelo že 19. septembra? Imamo celo vrsto mednarodnih zapletljajev, ki so važnejši od tunizijskega, pa jih nihče ne spravlja pred ZN, niti komunisti ne. Začo se nam zdi, da bi bilo najpametnejše, da se debata o sporu konča čim preje, saj dosegla tako ne bo ničesar.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Zadnjič sem zapisal, da bom omenil, kaj je nam povedal mladi rojak, ki je služil zadnje čase z našimi vojaki v Nemčiji.

Glede Nemčije in Nemcev se marsikaj omenja, kaj je od njih pričakovati v bodočnosti. Veliko opazovalcev mednarodne politike je mnenja, da ima naša Amerika z Nemčijo in Nemci neke namene. Zato jo je podprla takoj po zadnji vojni gospodarsko in današnja Zapadna Nemčija izmed vseh evropskih držav, ki so bile na en ali drugi način zapletene v zadnjo svetovno vojno, stoji gospodarsko najbolj trdno. Brez "dobre tete" Amerike bi se ne opomogla tako hitro, kakor se je.

Med velesilami je bilo že od nekdaj v navadi, da so iskali zaveznike ena proti drugi. Posebno prefriganjo je znala tako politiko voditi Anglija v zadnjih dveh stoletjih. Kakor hitro je v kaki večji vojni zmagala z eno zaveznico, je že začela delati načrte, kako jo bo ponižala, da taka sozmagovalka ji ne bi postala nevarna. Tako je bilo vedno angleško politično kramarstvo. In še danes je taka, kjer koli ima kaj besede, moči in priložnosti.

Tej politiki in temu mnenju, da je potrebna v Evropi vmesna vez med Zapadom in komunističnim zidom, za katerim stoji Sovjetska zveza, močna Nemčija, sta se vsaj na prigovarjanje pokojnega državnega tajnika Dullesa pridružili tudi Anglija in Francija. Z.D. pa so ji jamčile obrambo v slučaju napada. Preveč navdušeni pa nista in se nekako na tihem boji ta premočne Nemčije, da zna nekega dne zopet postati po germanski navadi srbitorita tudi proti njima. Toda za enkrat se ravnata po reku: da v sili vrag muhe žre... Toda posebno vidne zadovoljnosti pa ni pri tem ne na eni ne na drugi strani. Tako je nastala kombinacija držav, ki spadajo v Severnoatlantsko obrambno zvezo "NATO". Glavno težo vsega tega seveda nosijo Z.D.

In o tem smo se razgovarjali. Ko smo vprašali mladega rojaka, kaj je on opazil v Nemčiji in če ga je zanimalo, kako je zdaj tam gospodarsko in politično življenje, je nam ta odgovoril in nam povedal marsikaj zanimivega o Nemčiji in Nemcih. Povdaril pa je, da je to, kar nam bo omenil in povedal, le njegovo osebno gledanje na Nemce in da je možno, da tu in tam krivo gleda in sodi Nemce.

Nato je začel: "V moji ednici, kjer sem služil, je bilo nas več iz raznih narodnosti. Bilo je nekaj Ircev, par Nemcev, Italijanov, Poljakov, jaz in dva Čeha. Vsi rojeni v Ameriki. En češki fant, rojen v Iowa, in jaz, sva se posebno dobro razumela. Povedal mi je, da njegovemu stricu so Nemci pod Hilerjem požgali dom v Lidicah, strica ubili in pozneje vso vas preorali Bil je pa kljub temu miren, strpen napram Nemcem, dasi je imel dovolj razlogov, da bi gledal črno na Nemce. To je bilo pripisovati najbrž njegovi precej visoki izobrazbi. Ko je bil vpoklican v službo, je ravno dovršil kolegij v Dubuque. Ni se razburjal pri pripo-

vedovanjih o nacijskih strašnih nečloveških dejanjih na Češkem, ko so tam Nemci divjali med vojno. Bil pa je močno prepričan, da se velik del Nemcev tolaži z upanjem, da njihov dan zopet pride, ko bo Nemčija na novo zavzela vodilno mesto v Evropi."

Dalje je pripovedoval, kako se je udeležil neke proslave z družino, katere hčerko je vzljubil. Tam je čul pri omizjih vzklikovati nekatere napetžbe: "Naš dan zopet pride! Potrpimo!" Ko so postali veseli, je eden malo preveč odprl usta na račun Amerikancev in že ga je poleg stoječi dregnil s komolcem in mu šepnil: "Pazi se, Amerikanec je med nami!" Kadar so sami, pa zabavljajo in se izkašljavajo čez Amerikance. Poraza v zadnji vojni kar ne morejo še pozabiti.

Ko smo govorili tu in tam o bodoči vojni, se Nemci posmehujejo govoricam, da se bo prihodnja vojna pričela in zaključila kje drugje nego v Evropi. Prav resno mnogi Nemci pravijo in so prepričani, da zadnja svetovna vojna je bila za Nemce in ves Zapad zaključena v Nemčiji s težkim porazom Nemcev in poraz je Nemčiji prinesel tudi veliko krivico, kar seveda so temeljito zaslužili! Zgubili so veliko ozemlja, državno prestolnico, mesto Berlin, ki je ostal nemški otok za komunističnim zidom. Vse to je naše, pravijo, in to mora priti nazaj k nam! Borili se bomo za to, dokler bo nas Nemcev kaj na svetu. V Nemčiji je borba končala — v Nemčiji se bo obnovila in prilesti mora Nemčiji njeno čast in slavo nazaj!

V tem duhu in s tem duhom vcepljajo mladcem prepričanje o vsem tem v srca in mozeg, da za slavo Germanije morajo biti Nemci pripravljani dati vse in plačati še tako visoko ceno v prihodnji borbi, kadar pride in nastane. Seveda Nemci to javno ne objavljajo svetu, gojijo pa te misli in jih po svoje vcepljavajo v mlado generacijo, ki dorašča in bo jutri stopila v ospredje in vzela bodočnost Germanije v svoje roke.

Verjetno je, da je inteligenčni službi Z.D. vse to znano. A to hodi za enkrat nekam prav točasni politiki Zapada, ko ta potrebuje vsak kamen, da ga vzi- da v obrambno steno proti Sovjetski zvezi, ki sili s svojim komunizmom v vse dele sveta. Zato nudijo Zapadni Nemčiji orožje, zgradili in obnovili so ji vse razne industrije in ustvarjajo Nemčiji zadovoljno gospodarsko življenje, da bodo mladi Nemci zadovoljni doma, ljubili svojo zemljo in kar kdo ljubi, to tudi brani. Zraven vsega bodo Nemci v takih položajih prej ali slej skušali priključiti nazaj Vzhodno Nemčijo, ki je zdaj pod sovjetskimi vplivom. To so naloge in cilji, ki se jim Nemci ne bodo nikdar odpovedali. Prej ali slej bodo udarili, oziroma "sunili" proti Vzhodu in to je tisti "važni kamen" za obrambni zid Zapada, proti komunistični politiki Sovjetske zveze, pred katero se bo treba braniti.

To so razlogi, da Zapad nudi vsa mogoča sredstva Nemčiji. Na razpolago ji bo vse, najučinkovitejše moderno orožje. Vojaški strokovnjaki vedo, da Nem-

ci so mojstri v tehniki in da ob dobrem učinkovitem orožju je treba le nekaj in izkušnih dobro treniranih mož, ki napravijo več, kakor pa milijonske armade, ki ne znajo spretno uporabljati orožja.

Ta politika pa seveda obenem dobro služi namenu Nemcev, ki jim gre, da čim preje obnovijo močno udarno Nemčijo.

In kaj potem, smo vpadli v vprašanje? Če bo taka nova Nemčija postala srbitorita in izizvalna, kar je pri Nemcih stara dedna bolezen?

"To, možje, je pa zadeva bodočnosti. Strategiji Zapada računajo z dejstvi in problemi sedanosti, v kateri stoji pred njimi komunizem kot mogočen zmagaj. To je največja naloga sedanega časa. Ako pa bodo Nemci kdaj zopet pokazali svojo staro naravo, tedaj bo moral Zapad, oz. svet računati, kako bo šel preko takega mostu. To bodo naloge prihodnjih generacij."

Tako je nam zanimivo slikal in pripovedoval mladi rojak gledanje, kako danes Zapad predvsem Z.D. gledajo na vse, kar se dogaja na terenu politike med Zapadom in komunističnim Vzhodom. Vse kaže, da svet jadra v ozračja velikih in silnih političnih viharjev.

V takih napetostih je na mestu le prošnja k Njemu, ki je Gospodar vsega. Bog pomagaj in daj pameti človeštvu!

Sonce, zrak, voda — Slovenska prislava

Cleveland, O. — Taborjenje, to je nekaj, o čemer tisti, ki smo s kmetov, vse do prve svetovne vojne nismo vedeli veliko ali pa sploh ničesar. Bolj je postalo taborjenje znano med nami v letih med obema vojskama. Takrat so začeli Ljubljanci hoditi taborit na Gorenjsko, pozneje pa zlasti še v Iški Vintgar. V času pred drugo vojno so bili najbolj znani tisti, ki so hodili taborit v Martuljek. Sem so hodili zlasti tudi takratni ljubljanski bogoslovci.

Taborjenje je nekaj, kar je pravzaprav najbolj lastno skavtski organizaciji. Skavti pa v Sloveniji dolgo niso mogli pognati globljih korenin. Smo imeli pač svoje mladinske organizacije, ki so bolj odgovarjale bistvenim potrebam naše mladine.

Med nami tu v Ameriki postaja ideja taborjenja v prosti naravi živa v večji meri šele v zadnjem času. Oživila jo je pravzaprav šele Slovenska pristava. Brž ko je bila kupljena, so se že pojavili na njej tudi prvi taborniki: posamezniki kot tudi cele družine, ki so si na Pristavi poiskale primeren prostor, si na njem postavile družinski šotor in v njem prebile po dan, dva ali več; nekateri tudi po ves teden. Med nami jih namreč ni kdo ve koliko, ki bi si mogli privoščiti vsako leto Florido ali Kalifornijo; taborjenje na Pristavi pa je tako rekoč doma.

Višek taborjenja na Pristavi smo doživeli pretekli teden. Toliko naenkrat jih še ni bilo. Bilo pa je tudi vreme kot nalašč. Noči so sicer malo hladne, toda v spalni vreči ne čutiš mraza.

Prihodnjo nedeljo je na Pristavi piknik Slovenske šole od Sv. Vida. Med drugim je na sporedu tudi srečolov. In veste, kaj bo glavni dobiček: družinski šotor. Veliko jih je, posebno med otroki, ki se že sedaj veselijo, da ga bodo zadeli. Do šole je res le samo še nekaj tednov, toda med temi se da v vsaki družini dobiti nekaj dni za taborjenje na Pristavi. S koliko večjim veseljem bodo potem popri- jeli v šoli!

Tistemu, ki ne spremlja zve- stov življenja na naši Pristavi, je vse to malo tuje. Pa je stvarnost. Odbor staršev, ki organizira nedeljski piknik, jo je s svojo odločitvijo dobro pogodil. Razume se pa samo ob sebi, da

VESTI IZ SLOVENIJE

Idrija dobiva moderne naprave

Idrijski rudnik za živo srebro so že Italijani hudo zane- marjali, nova jugoslovanska oblast je doslej izrabljala odkri- te žile v obsegu, kot je bilo le mogoče. Postopno je dobre ru- de (cinobra) začelo zmanjkova- ti, kar je rudarski strokovnjak ing. Gostiša že davno napove- dal. Tako so bili prisiljeni rud- nik preurediti za predelavo manj bogate rude. Prvi korak je bil narejen, ko so letošnje spo- mlad spustili v obrat novo o- gromno topilnico z rotacijsko pečjo in priključeno napravo za izločanje živega srebra.

Gradili so, ne da bi vedeli čemu

Ljubljanski "Delo" je poročalo: Zeleli so in so sklenili: "Zgradimo več novih trgov- skih lokalov." Nekaj so jih zgra- dili, toda pomanjkljivo, neso- doбно.

"Trške krčme ne bodo oživile starega turističnega slovesa. Po- stavimo hotel, ki bo (verjetno) rentabilen." Gradili ga bodo.

Jeze se. Prosvetni dom in e- lektifikacija sta neskončana. Nekoč so sklepali: "Samo v prid naše vasi bo, če hkrati dobimo več komunalnih objektov." Zdaj nimajo denarja. V Zagor- ju, Trbovljah, Hrastniku in Sevnici je bilo (in je) tako.

"Delo" nato piše, kako so zgradili v Trbovljah in Hrastni- ku nove trgovske lokale, ki pa so "preveč stisnjeni in brez po- trebnih skladišč". Pravi, da to ni nič čudnega, ker so "doslej gradili lokale in čisto vse do zadnjega niso vedeli, čemu bo- do služili".

Avtomati merilo vzgoje?

Ljubljanski list je pred časom zapisal tole: Na peronu ljubljans- ke železniške postaje so posta- vili avtomat za prodajo sendvi- čev in nekaterih drugih živil. Novost je večino mimoidočih presenetila, mnogi pa so jo tudi praktično preskusili. Uprava bo razen družinskega šotora še veliko drugih lepih in koristnih dobičkov. V tej zvezi ima odbor staršev do vseh prijateljev Slo- ven. šole tole prošnjo: bodite ta- ko dobri in prispevajte po svoji moči z dobitki ali kako drugače k srečolovu. Če ste za to, pokli- čite ali g. Lojzeta Petelina, 6330 Carl Ave., tel. štev. EX 1-7120 ali pa g. Franceta Severja, trgo- čina Oblak, 6612 St. Clair Ave., tel. št. HE 1-2978. Za vso na- klonjenost še vnaprej prisrčni Bog povrn!

Solski odborniki.

Gozdna veselica v Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Slovensko kulturno društvo Triglav je pred nekaj meseci kupilo in tudi že plačalo do zadnjega dolarja — 15 akrov veliko zemljišče, ki leži v Norway County na Hw 36 bli- zu Heg Memorial Parka, točno eno miljo naprej od Wind in Waubeessee jezera.

Lep hrastov gozd obdaja na — eni strani ljubko jezero, na dru- gi strani pa velik travnik, ki bo preurejen za športne igre. Prid- ni člani članice so tekom par mesecev s požitvovalnim in pro- letovnim delom spremenili to zemljišče v krasen park. In v tem slovenskem triglavskem parku bo društvo Triglav prire- dilo v nedeljo, 27. avgusta —, gozdno veselico, oz. piknik, na katerega so prijateljsko vabije- ni vsi rojaki, rojakinje in prija- telji ob blizu in daleč. Preskrb- ljeno bo za hladno pijačo in je- dačo.

Torej na svidenje v nedeljo, 27. avgusta, na triglavskem pik- niku! Vsi dobrodošli. L. G.

Kolodvorske restavracije, ki je avtomat postavila, ga je morala že prvi dan zapreti. Ko ga je mehanik odprl, ko avtomat ni delal, je v odprtinah za kovance našel gumb in podobne pred- mete. Avtomat tako seveda ni mogel delati...

Pisec se na kraju sprašuje, če ni ravno avtomat izrekel nemo obsodbo nad "nekaj maloprid- neži, zaradi katerih mora trpeti več poštenih".

Povprečna starost — 60 let
Po zadnjih statističnih podat- kih Jugoslovanskega statistične- ga zavoda je povprečna starost Jugoslovancev okoli 60 let. Zen- ske dosežejo povprečno dve leti višjo starost kot moški.

Aleš Bebler Titov zastopnik v Indoneziji

Predsednik FLR Jugoslavije Broz-Tito je imenoval Aleša Beblerja, dosedanjega predse- dnika zunanje političnega odbora zvezne skupščine, za novega iz- rednega poslanika v Indoneziji.

Bebler se je uveljavil že v španski državljanski vojni, pa igral nato pomembno vlogo pri organiziranju Osvobodilne fronte v Sloveniji in v državljanski vojni. Po končani vojni in revolu- ciji je zastopal rdečo Jugosla- vijo v raznih državah svobodne- ga sveta.

Združene države dele živež potrobnim deželam

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy je Kon- gresu sporočil, da je bilo tekom prve polovice letošnjega leta pri- pravljene odvisne hrane v vred- nosti dva in pol milijona za raz- delitev deželam, ki hrane ne morejo kupiti na svetovnem tr- gu.

Odkar je bil zadevni zakon "hrana za mir" leta 1954 spre- jet, so Združene države dale po- sameznim tujim državam hrane v skupni vrednosti preko 14 bi- lijonov dolarjev. Države pre- jemnice so hrano plačale v do- nači valuti. V kolikor niso Združene države porabile tega denarja za svoje potrebe notraj meje države, so ga tem poklonile za izvršitev raznih načrtov.

Med važnimi prejemniki ame- riške odvisne hrane je Jugosla- vija. Z denarjem iz tega sklada so med drugim zgradili avtomo- bilsko cesto Ljubljana-Zagreb in še veliko drugega.

Nova tatvina umetnin v Franciji

PARIZ, Fr. — Francija je med drugim tudi pomembno središče umetnosti. Zato ima tudi speci- jalne tatove, ki umetniška dela krajejo. Te vrste kraj menda ni nikjer na svetu toliko. Še ni pozabljena velika tatvina slik pred enim mesecem, imena Pariz že novo senzacijo te vrste.

Iz razstave, ki je bila zastra- žena in dela po vseh predpisih čuvana, so spretni umzmočiči od- nesli kar osem dragocenih del v Aix — en — Province v južni Franciji. Vrednost ukradenih slik ni nič manj kot 2 milijona dolarjev. Vse ukradene stvari so dela Pavla Cezanne.

Slike so bile v razstavi, poso- dili so jih ameriški in evropski muzeji ter nekateri zasebniki. Ukradli so jih popoldne okoli četr- tne ure. To so znane slike: Kvartopirci, portret Marije Ce- zanne, več tihotizij, pokrajina, Osvit na vodi, Sedeči kmet in lobanje. Tatovi so bili tako spretni, da ni sledu za njimi.

VELIKA PORABA GUMI-JA

Okoli 35.000 ton obsegajoča vojna ladja potrebuje okoli 150.000 funtov gumija. Ta količina bi zadostovala za opremo z gu- mijastimi plašči za 2000 avto- mobilov vseh rezervne gume.

France Bevk:

Smrt pred hišo

Mati je onemela sklenila roke in sedla, oče je bil v enem skoku s peči na tleh. Skrčil je pesti in stal razjarjen pred hčerjo, ki je kriknila in se umaknila v kamro.

Zdaj je dobila besedo mati. Prijela je moža za roko: "Pokaži, saj ne veš, kako je". "Kaj ne vem. Če je postala vlačuga, tudi pri moji hiši ne bo".

"Slutili smo nekaj hudega. Nocoj se nismo mogli spraviti spat. Ves večer je cvilil pes". "Zdaj je, kar je", je dejal Brdar, "pri nas ne more ostati".

"Ali bi se ne dalo popraviti?" je zjavkala mati, ki je gledala z očmi, ki so prosile usmiljenja.

"Gospodinja pri naši hiši taka ne bo!" je udaril Brdar po kolenu.

Oče je gledal strme v Brdarja, ponos se je prebudil v njem. "Nekaj ste krivi tudi vi".

"Paziti je ne morem ponoči in po dnevi. Pazite jo zdaj vi!" "Ali ste jo vsaj vi peljali od hiše!"

"Jaz?" je pokazal Brdar nase.

"Vaš sin".

Brdar je spoznal resnico tega očita in vse posledice, ki so nastale. Počasi je zopet uravnavljal ravnotežje svoje duše in dejal mirno, rezko, kakor bi narekoval.

"Ne bom se prepiral. Zgodilo se je, bodi kriv ta ali oni. Tu jo imate, če je kaj krivde na moji strani, plačam".

Položil je listnico na mizo in trdo roko nanjo.

Nekaj časa je bilo vse tiho. Iz kamre je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Stori, kar veš, da je prav", je dejal oče čez nekaj časa iz jeze in žalosti. "Pri današnji stvari je bilo čuti ihtenje. Oče in mati sta se molče pogreznila vsak v svojo grenko misel. Vedela sta, da se ne moreta ustavljati ničemu, da je Brdar, ki narekuje dobro ali zlo.

"Hm!" je pripomnil Zaplotnik in to je bilo vse.

Kocjan je pletel plot na deset kolov dalje, ko je dosegel deseti kol, si je mislil, da beseda ni volk in je zinil: "Vaša Jerica mi ne gre iz glave".

"Tudi nanjo bo treba misliti. Nekaj ji bom tudi dal".

"Če nima že koga izbrane-ga".

"Ne bo izbirala, če rečem jaz, ali naj gre".

"Naš jo rad vidi, to vem. Če mu jo ponudimo, jo bo vzel".

"Saj je še čas", je dejal Zaplotnik, "pa pridi, če se ne premisliš".

"Čemu bi si premislil?"

Moža sta pletla dalje...

"Hlapca boš rabil", je dejal Brdar Zaplotniku, ki je prinisel butaro drv in jih vrge pred hišo, "žensk imaš dovolj".

"Presneto bo to res!" je dejal Zaplotnik in si brisal pot.

"Tončka in si brisal pot."

"Tončka bo kmalu za mo-žitev. Zeta si poišči!"

Zaplotnik je le podzvestno slutil, da morda Brdar obrača vodo na svoj mlin, pa je dejal: "Pokaži mi ga, če ga dobiš, ki bi bil delaven in bi me koj drugi dan ne metal iz hiše".

Brdar je bil v zadregi; pred lastno hvalo bi ga bilo sram, a jo je moral izreči.

"Kadar hočeš, ga dobiš. Ozri se malo..." In ker Zaplotnik nato ni zinil, je nadaljeval: "Naš Tone pride k vam, če hočeš, kadar ga spuste od vojakov. Ta čas si bomo že pomagali, saj smo sosedje".

Zaplotnik ni zaupal. Vendar ni mogel tajiti, da bi mu ne bil tak zet neljub. Toneta je poznal, da je resen in priden. In v pričo sosedu, s katerim se je po letih zopet zblizal, mu dal besedo, se ni upal odreči misli. Dejal je samo:

"Od naju to ni odvisno. Toda, če ste vsi zadovoljni, jaz se bom branil najmanj".

5.

Ko sta neke nedelje šli Tončka in Jerica k maši, je ovila Tončka svojo suho roko okoli Jeričinega vratu in se skušala povzpeti do njenih ušes.

"Jerica, ti si žalostna. Čez teden dni odide, kaj ne?"

"Kdo?" je dejala Jerica in zardela.

"Ne misli, da ne vem, tudi povedala si mi. Kdo ti je dal prstan?"

"Pustiva to, Tončka, ti že povem".

"Kdaj odide?"

"V četrtek teden..."

Ko sta prišli k fari, je prišla za njima Zormanca in poklicala Jerico.

(Dalje prihodnjič)

AVGUST						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

KOLENDAR društvenih prireditev

AVGUST
27.—Slovenska šola sv. Vida priredi piknik na Slovenski pristani.

SEPTEMBER
10.—Slovenska telovadna zveza v Clevelandu priredi telovadni nastop s piknikom na Slovenski pristani.

OKTOBER
1.—Pevski zbor TRIGLAV priredi v Slov. domu na 6818 Denison Ave. VINSKO TRGATEV.

8.—Veselica Kluba vpokojencev v SDD na Recher Ave.

15.—Društvo Danica št. 11 SDZ priredi v prizidku SND na St. Clair Ave. večerjo, po njej pa ples.

21.—Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi v šolski dvorani družabni večer.

22.—Pevsko društvo SLAVCEK poda v veliki dvorani pri Sv. Vidu koncert.

27.—Demokratski klub 23. varde priredi letno zabavo s kartami v spodnji dvorani SND na St. Clair.

28.—Zveza slov. protikomunističnih borcev priredi JESEN-

SKO ZABAVO v Slov. domu na Holmes Ave.

29.—Slovenski Oder poda v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju ob 3:30 popoldne komedijo "Skopuh".

29.—Cerkveni pevski zbor Ilirija bo nastopil v cerkveni dvorani na Holmes Ave. Začetek ob štirih popoldne.

NOVEMBER

5.—Glasbena Matica priredi opero "Hoffmanove pripovedke" v SND na St. Clair Ave. ob 3:30 pop.

5.—Društvo Slov. dom št. 6 SDZ priredi banket v proslavo 50-letnice obstoja. Začetek ob petih popoldne.

11.—Korotan priredi izredni koncert ob 10-letnici svojega obstoja.

18.—Štajerski klub priredi martinovanje za svoje člane.

19.—Pevski zbor Jadran priredi koncert v SDD na Waterloo Rd. Začetek ob 3:30 popoldne.

26.—Pevski zbor SLOVAN poda v AJC svoj jesenski koncert.

26.—Slovenski oder poda v dvorani pri Sv. Vidu ob 3:30 popoldne dramo "Prva legija".

Snidenje prijateljev, ki so v kampih skupaj živeli

II.

Zjutraj zgodaj, že ob polšestih po tisti neumni, hitri uri, smo začeli z mašami. Bila je mala karmeličanska kapela, kjer g. Anton Anžič (seveda je znan kot Enzik), pastir-pobožne sestre, karmeličanskega reda. Te so svoj brevir prepevale med našimi mašami, bile pri maši, meditirale in se veselile redke sreče, da so imele možnost biti pri štirih mašah. Seveda, kjer je maša, je tudi paša; povabile so nas na zajtrk, enako že prejšnji večer na večerjo. Te sestre pripadajo onemu strogemu karmeličanskemu redu, kot je bila Mala Terezika, ali naše bivše karmeličanke na Selu pri Ljubljani. Tudi te vstajajo zjutraj okoli petih, dnevno premolijo, ali boljše prepejo cel brevir. Po dve sestri neprestano adorirata pred tabernakljem. Tako je njihovo življenje neprestano molitev za svet, ki molitev tako malo ceni.

Vsako noč ob polnoči vstajajo in gredo prepevat svoje Jutranje hvalnice (Brevir v latin-skem jeziku) do ene ponoči. Tako se pobožne duše darujejo Bogu za vse mogoče žalitve in to v času, ko je Bog žaljen in zaničevan. Gospoda sta nam pravila, da jih je le malo, ki to

zmorejo. Če pride dekle v tak samostan takoj ob koncu High-school, in seveda ne samo nad svetom razočarana, ampak s pravim namenom, večinoma notri ostanejo ter so prav zadovoljne. Toda za starejšo je težko, se pač ne morejo navaditi na to trdo življenje.

Te sestre imajo cel "blak", ki je okoli in okoli ograjen, znotraj pa ima velik vrt. Kadar sestre ne molijo, obdelujejo vsaka svoj vrtiček. Le najbolj resna bolezen more sestro-karmeličanko oprostiti od njenega telesnega dela. V temnem hodniku smo se sestram zahvalili za njihovo gostoljubnost.

Po pripovedovanju obeh slovenskih duhovnikov (najprej je bil g. Lojze osem let njihov dušni pastir, a zadnje tri leta opravljajo to službo g. jubilant Anton), so sestre marsikaj vedele o našem vernem slovenskem narodu. Slišale so kako slovenski narod ljubi petje in tudi same znajo par slovenskih napevov. Le kje in kako ti raztreseni Slovenci pridemo v stik s tujino?

Končno smo jima želeli vso srečo, če pa jima bo mraz, naj jo zopet popihata proti Kansasu, kjer si bosta ogrela svoje mlade kosti. Sicer je letos zelo čudno vreme, dež na dež, vendar se jima bo posrečilo vjeti kak sončen dan. Pregledali smo svojo robo, znosili v avto in se namenili na vzhod, kjer bomo

skupno praznovali ta veliki in slavn dan. Gospod Lojze me je povabil v svoj avto in vsi smo se odpeljali še v času, ko so naši slovenski duhovniki na vzhodu še poslušali zadnje govore na svojih duhovnih vajah v mestu Brainerd, Minnesota.

Tako smo začeli dan, o katerem naš slovenski narod govori: "Sveti Vid je česnej sit". In res so prišli na mizo, ko smo se okoli dveh popoldan zbrali v prijazni vasi Deerwood, kjer duše pase g. Stanko Dolšina. Skoro štiri ure smo vozili, a nismo drevili. To je bilo veselje in presenečenje, če tudi smo vsi vedeli in pričakovali, da se enkrat le zopet vidimo. Z večino se nisimo videli celih enajst let, to je, odkar smo se skupno peljali v Ameriko. Z nekaterimi smo se prvič srečali, a večinoma so bili stari znanci še od časa, ko smo se potikali po italijanskih kampih, bili večkrat grozno lačni, da smo oni duhovniki, ki smo hodili ven maševat, hodili hnevno prosit kruha. (Če bi se mi ponudila prilika, da bi mogel zopet v Evropo, bi gotovo šel obiskat vse one radodarne kmete, posebno blizu Moniga in okoli Ser-vigliano v Italiji.) Tako smo prišli skup kar za eno dekanijo dovolj duhovnov.

Od zapada nas je bilo pet. Med potjo se nam je pridružil še g. Vogrin. Najprej smo vzeli par slik od tega Jelenja (Deerwood) ter cerkve, ki je zrasla pod vodstvom Dolšinetovih bratov, si ogledali notranjost cerkve in župnišča, a že so začeli prihajati ti z vzhoda, seveda vsi obdani z gloriozno duhovnih vaj. Bila sta oba brata Dolšina (g. Janez in Stanko) ter še ostali gosposd: Gaber, Peršič, Suštaršič in še Jože Vovk, ki pa ni bil več divja zver, ampak je bil že udomačen v času, ko je bil ka-plan pri rajnem gospodu Jerneju Podbešku v Škofji Loki. Tako se nas je nabralo kar trinajst.

G. Stanko D. je prinesel screen in projektor in kmalu smo se posedli v veliki dnevni sobi župnišča ter gledali barvaste slike (slides), ki so bili posnetki naše ljube Slovenije, vse v zadnjih letih povzete. Gledali smo našo lepo Gorenjsko, Goriško, Trentarsko dolino ter "planinski raj" pesnika Simona Gregorčiča. Za naravnimi lepoto-tami so se pokazale cerkvene umetnine, novejšega izvora, narejene po načrtih slavnega Jožeta Plečnika.

Moji prijatelji iz stare domovine so mi vse to fotografirali ter mi poslali; in mi smo obujali stare spomine ter se čudili kako veliko cerkvenih umetnin so dobile naše slovenske cerkve v zadnjih letih. Seveda je marsikaj ameriški dolar pomagal, da se je vse to uresničilo in so tako naše cerkve dobile toliko značilnih umetnin, kakršnih seveda Amerika nima in jih najbrže nikoli ne bo imela.

Kako verni so morali biti ti naši umetniki in kako globoko so čutili s cerkvijo? Bil sem vesel, da sem mogel dati marsikake opombe, ki sem jih slišal od svojega nekdanjega profesorja arhitekta Jožeta Plečnika. Tako smo videli okoli 400 slik naše stare domovine, ki so nam priklicale vsemogoče spomine.

Skoro nihče ni zinil nobene besede, le naše misli so plavale daleč, zelo daleč od kraja, kjer smo sedeli. S seboj sem imel še kakih 100 slik posnetih v Stari Mehiki, ki smo jo lani gledali. Končno sem pokazal še nekaj slik, mojih "umetnin", ki sem jih naredil v prejšnji župniji, Caney, in nekaj iz sedanje, Yates Center, kjer sem našel novo cerkev s popolnoma praznim prostorom v svetišču, to se pravi ves prostor od obhajilne mize naprej.

Naredil sem nove načrte, postavil moderen tron patronu sv. Jožefu obdal glavni in stranski oltar z raznimi simboli, da vse

zgleda kot nekaj svetega in ne več kot navadni "market place". Na slavlolik nad obhajilno mizo sem pa zamislil simbole sedmerih zakramentov. Uporabil sem vsemogoče simbole, naredil originalne načrte, in vse smo vžgali v brezov les. Imel sem veliko pomagačev, a vse finese sem moral sam vžigati, enako tudi senčenje, ki je naredilo slike mehke. Tako izgledajo ti woodburning master-pieces.

Bil sem žejen in utrujen, kajti nad dve uri sem migal z jezikom razlagajoč posamezne slike. Res, bal sem se že, da se mi bodo vsi ven izmuznili, kajti dan je bil vroč za "severnake", seveda ne za nas. Vsi so vztrajali na sedežih in ob koncu je bila le ena želja izrečena: "Pokaži nam še kaj, bilo je lepo, še dobre pol ure časa imamo."

Tako hitro mine čas, kadar smo kot "fratres habitantes in unum" (kadar se razumemo med seboj kot bratje).

"Mi je zelo žal," sem rekel, "še preko dva tisoč jih imam doma, a bal sem se, da niti polovico, teh, ki sem jih s seboj prinesel, ne boste videli." Seveda radi veselja, ko smo se po tolikih letih zopet videli, so vse potrpehli in vztrajali do konca.

Sledila je prosta zabava, kajti odšli smo ven, da zadihamo sveži zrak, in kako različen je od našega. G. Lojze je poskusil svojo umetnost hitrega fotografiranja. Le kdo ve, koliko talentov skrivajo ti raztreseni slovenski duhovniki? Meni pa je sedaj žal, da nisem več slik vjel v mojo škaflo. Le kdaj bo zopet prišla podobna prilika?

Krona veselja je bila nato izvrstna večerja, ki nam jo je pripravil g. Stanko D. Bog plačaj njemu, ki je tako lepo uredil ter tudi gospe, ki so doma skuha-le ter nam na mizo nanosile. Pogovor ni zastal, če tudi smo bili zelo zaposleni z večerjo. Se marsikaj bi radi zvedeli, govorili še s tem in onim, a čas je tekel in tekel. Tudi mi bi radi ostali, a naša pot je bila še dolga, zelo dolga in hoteli smo še videti oni francoski del Kanade, ki je res po večini katoliški. Pozneje mi je pisal g. Janez D.: "Zanimivo opisuješ Vašo odisejo po Ameriki. Skoda, da niste mogli ostati dalje časa tu gori. Vse je bilo tako "žuri se." Res razpršeni smo na vse štiri strani neba, a naše slovenske prisrčne družbe le ne moremo pozabiti. Zato so taki sestanki toliko bolj prisrčni in zaželeni. Upam, da se še vidimo. Morda pa severnjaki na jug pridejo.

Če tudi je bil sveti Vid, ko se ponoči in podnevi vid, vendar smo se začeli poslavljati. Nekateri so imeli še do 150 milj do doma, vendar smo bili vsi veseli, da smo se videli. Proti večeru sta se poslovila tudi g. Tone in Lojze in še ona dva, da jih je bilo za poln avto.

"Le kdaj bo ono leto osorej, ko se bomo zopet videli?" smo modrovali. No, pa še mi odri-nimo, je rekel g. Janez Dolšina, ki nas je povabil za čez noč. Jaz sem se vsedel v njegov avto, ostali pa v avto g. Lavriha in Z Bogom gostoljubni Deerwood.

Z gospodom Janezom sva se menila o časih, ko smo se živeli skupaj v kampih in pripovedo-vala drug drugemu, kako se nam je posrečilo priti v to de-želo. Res, zanimivo bi bilo po-pisati, kako čudovito je Bog vo-dil razmere in rajnega g. Kazimirja Zakrajška, da nam je mo-gel kot preprost frančiškan po-sredovati 16 affidavitov za slo-venske duhovnike.

Hranim še velik zavitek pi-sem in nasvetov, ki sem mu jih pošiljal in tudi njegovih obšir-nih odgovorov. Tako se je konč-no le posrečilo prvi skupini slo-venskih duhovnikov priti v A-meriko. Kako rado se zgodi, da ljudje le preradi in velikokrat tako hitro pozabimo svoje do-brotnike.

Tako smo dospeli do Nash-

wauka, šli kmalu spat. Miren kraj s svojim hladnim zrakom nam je pripravil dober odpočitek. Drugi dan smo maševali, si ogledali tamošnje cerkev sv. Cecilije ter se še dolgo pogo-varjali ne samo z g. Janezom D., ampak tudi s starši g. Suštaršiča, a njihovega sina smo srečali prejšnji dan. Je tudi idealen slo-venski duhovnik, a sedaj se je že par mesecev trudil z zidavo na svoji fari, ki ni daleč od tam. Kar neradi smo zapustili gosto-ljubno župnišče g. Janeza D. "Še danes boste v Marquette," nam je rekel g. Janez, "a drugi dan ne smete zamuditi prilike, da boste videli slavne Locks v mestu Sault S. Marie, ki je Pa-nama kanal v malem.

Joža Kapus
(Dalje sledi)

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Molčala je in mu kar naprej slonela na rami. Tako sta sedela skoraj še celo uro. Ko sta se vračala k pomolu, je bil Natašin korak spet trden. Kakor da se ni nič zgodilo.

Zadnji dan pred odhodom nazaj v Ljubljano sta še obiskala grob pesnika Gunduliča. Čeprav Blaž ni dosti vedel o njem, se mu je zdelo, da se Nataša ni zganila niti ob zanimivostih, ki se jih je še spomnil.

— In jutri, Blaž, bova morala nazaj — je rekla. Na obrazu se ji je zrcalila žalost kakor otroku, ki mora vrniti igračo, ki mu je bila samo posojena. Mrtvo je blodila z očmi po stenah stare cerkve.

— Ko bo še vse drugo pri kraju — je rekel — bo tudi v Ljubljani lepo. —

— Tudi ti misliš nanjo — je rekla trpk. — Oba misliva na Silvo. —

V zadregi je iskal za besedami.

— Morda sem v nečem tudi jaz kriv, da je tako — je rekel počasi. — Ko je človek srečen, se prične za srečo batiti in mno-

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — FEMALE

WANTED HOUSEKEEPER
Live in. Care for 3 children. Light housekeeping and plain cooking. Private room. Top salary. Call BE 8-0777. (161)

BUSINESS OPPORTUNITY

LAUNDROMAT
20 washers, 6 dryers. Coin operated. Room for expansion. Nice neighborhood. Reasonable. LA 8-1142. (160)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — 2 flat brick.
2 bdrm. flats. Open area for liv. & din. rm., full tile bath, cab. kit., fully tiled, encl. back porches, full bsmt. Every flat has own htg. unit. 2 car gar. Htd. Expand. Call Sun. LI 4-2343. (161)

LINCOLNWOOD — Queen of All Saints. Owner being transf'd. Compact liv. in Dutch Colonial. Beaut. section. 3 bdrm. home. Cer. bath. Gas ht. Low taxes. Lovely 60' lot. Low \$20's. OR. 3-3736. (161)

1½ story income home — BY OWNER. 1-6 and 1-3. 3 bdrms. Very mod. cab. kit. W-W crptg. 2 car brk. gar. Htd. encl. patio. 220 wiring. Hot water ht. Nicely Indscpd. Good transp. & shopg. cntr. 2942 Irving Park. KE 9-7990. (163)

go premišljuje. —

— Jaz tudi — je rekla. — Človek naredi v življenju toliko stvari, ki bi jih ne smel nikoli storiti. —

Zjutraj sta se odpeljala s prvim vlakom.

10
Sedela je na postelji in mrtvo strmela v steno, v prazno posteljo, kjer je še sinoči ležala Tina v svoji karirasti bluzi. Trdno se je oklepala zavitka, ki ga je prinesla s seboj in ga še ni odprla.

Nataša Bregar — preje Razpet.

Poročila sta se torej in Razpet se je ustrelil. Nenadoma jo je obšlo neznansko ganotje, boleč upor proti krivici, ki se je zgodila Razpetu in spustila je zavitek na kolena in zakopala obrez v dlani. Saj ni hotela jokati, z zaprtimi očmi je hotela ujeti samo Razpetovo

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

NILES — Brick ranch. 5 bdrms. 425 sq. ft. rec. rm. 1 full, 2½ baths, 2 frpls., 3 entrances. Ex. for in-laws. 2 car att. gar. Sac. \$34,900. Immed. poss. 7673 Grennan Pl. YO. 6-6326. (160)

ELMHURST — BY OWNER
4 bdrm. brick. Cape Cod. \$18,500. Gas ht., bsmt. 1½ car gar. Paved drive. Nr. school. Immed. poss. 905 Hillside. TE 2-0152. (159)

BY OWNER — Attract. 3 bdrm. yellow brick. W-W crptg. Fenced yd. Alum. strms. & scrns. Air conditioner, stove & many extras. Vic. Foster-Higgins. SP. 4-3993. (160)

BY OWNER — WESTCHESTER
5 rm. brick ranch. Full paneled bsmt. 2 bdrms. Mod. cab. kit. 1½ bath. Gas ht. S&S. W-W crptg. Draperies. 2 car gar. Many extras. Has to be seen to apprec. FI. 4-7180. (160)

ROLLING MEADOWS — BY OWNER
3 bdrm. ranch. Nr. school. Immaculate interior incl. washer & dryer. Paneled kit. 7 closets. Crptg. Fully Indscpd. Strms.-scrns. Storage closets. \$15,900. Open Sat. & Sun. CL. 5-8468. (159)

BELLWOOD — BY OWNER
St. Simeon's Parish. 5 rm. brick townhouse, end section, 2 bdrms., 1 bath, crptg., paneled bsmt., rec. rm., s-s, ½ blk. to C.T.A. & shopg. LI. 4-3518. (160)

WINNETKA — 6 Room, 3 bedroom home. 75x172 ft. lot. Ideal location. Near Everything. High 20's. 1036 Elm St. HI 6-3629. (160)

HELP WANTED

MEN and WOMEN

GIRLS & WOMEN AGES 18 to 45

Glass Inspectors and Carton Assembly
Good Pay — Rotating Shifts — Steady Jobs

MEN AGES 18 to 50

- Skilled Machinists
- Machine Repairmen
- Plant Electricians
- Experienced Maintenance Men

• MACHINE OPERATOR TRAINEES

These jobs offer steady employment, full insurance, paid holidays, paid vacations, shift premium and company paid retirement plan. Applicants must be high school graduates or equivalent. Must have good work record. References will be checked. Apply Employment Office.

BALL BROTHERS INC.

Route 45—One mile South of Mundelein just past the intersections of Routes 45 and 83.

MUNDELEIN, ILLINOIS

(160)

podoba, toda vroče solze so ji vendarle drle skoz trepalnice. Ogoljufala sta ga, Blaž in Nataša. Udirala sta v njegovo posest, kjer je bil najmanj zavarovan. Najlepši kos preteklosti, na katerega je bil v svojem skritem čustovanju navezan, mu je Blaž odnesel.

To je zdaj čutila. Razpet je bil zmožen sovražit, tudi ubijati, toda priklenjen je bil na Natašino ženskost, ki se mu je zdela kot zunanja podoba težke preteklosti, ki ga je včasih mučila. Nekoč sta živela skupaj, med njima so bili topli človeški odnosi, v katere se je Razpet povračal, ko se je proti svoji volji upiral zverženosti, ki je prihajala in mlela zmagovalno preteklost kakor je mislil. V topel človeški odnos do Nataše se je povračal kakor v gnezdo. Ko je odšla, ni mogel nikamor več. Ostala je samo surova preteklost, spomini na likvidacije, Rekar France s svojo doslednostjo, njegova vdova in njegov otrok, Cestni-kovo vohunjenje in škodoželjnost tovarišev. Nenadoma se je zgubil, zataval v očitke, se nemotno upiral vesti, ki ji ni vedel dati imena in obstal ob prepadu brez mostu. Za njim preteklost brez prta, s potriganimi trakovi gesel, pred njim praznosta, ki je ni mogel zapolniti. S krčevito zavestjo da vse postaja nesmiselno, je naredil zadnji korak.

Saj ga ni hotela braniti, toda ko ga je z zaprtimi očmi gledala, kako je blodil po svoji sobici in hlastno grabil za trdnim oprijemom, je postajal spet človek. Bedno človeče, ki je vendar imelo skriti prostor tudi za ljubezen. Nataša ga ni razumela, pustila ga je v tavanju, ker ji je bila preteklost samo avantura, ki bi se morala končati kakor vsaka lepa pravljica. Razpet je gledal na preteklost z drugimi očmi, ker je slutil, da bi se mu podrla osnovni temelji, če bi te svoje preteklosti v sedanosti ne mogel

vsaditi tako, da bi rasla. Če ne bo pognala, potem ni imel prav, potem je bilo neumno ubiti Rekarja in vse druge. Tega se je bal in prav to je prišlo. Čeprav se je še otepal spoznanja, je že v borbi z njo pešal in izgubljal. Natašin odhod mu je odtrgal še bilko čustene privezanosti na preteklost in tako je bil crogan do golega. Občepel je sredi kopice knjig politične zgodovine, sredi medle teorije, ki jo ni mogel uresničiti. Uglasla kepica nekoč vroče lave, ki jo je bruhnila revolucija iz sebe.

Toda zdaj se ji je smilil. Morda bi se ji manj, če bi ne slišala, kar je rekel v obraz Saši, če ne bi vedela za podlo vohunstvo tovariša Cestnika. Vsi so ga na svoj način izdali.

Šele pozno ponoči se je prikopala do sebe, do tega, kar se je tikalo nje. Čutila je na sebi sveže oprano perilo, ki ga je poslala Nataša. Ko se je v temi prepravila in staro, umazano perilo porinila v kovčeg, se je zavedla, kako strašno je shujšala. Čeprav ni pričakovala nobene napisane besede, vedela je da so zavitek dobro pregledali, je vendar gledala, če je kje kaj zapisanega. Ničesar ni našla.

Vedela je, da do sodbe ni več daleč. Obtožnica je prilično gotova in obtožili jo bodo protidržavne miselnosti. Črna knjiga bo dokaz, da se je vezala z belogardističnimi elementi. Kar ji je povedala Tina, ni mogla spraviti v sklad. Nekateri beli prihajajo čez mejo in si ubili celo nekega politkomisarja. Zavoljo tistega so Tino zaprli in ji grozili s smrtjo. Še vedno torej nekje tli in preteklost še ni povsem pokopana.

Kako strašno zamočan je klobčič preteklosti! Težko, da bi ga kdo kdaj pravično razvezal. Umori tisočev, ki jih je Razpet priznal, so obrizgali s krvjo zadnje upanje. Težko je odpustiti ubijanje v miru, ko so se ljudje pričeli vračati k

ognjiščem, ki so bila po večini sicer razdrta pa so vendarle še ohranila nekaj starega duha. Na mah so tisoča ognjišča postala spet mrtva, zagrizeno sovraštvo se je znova dvignilo in na dan je prišlo tisto, kar je bilo stržen bolečega gnajenja. Ideja je kot plameneč zmaj siknila kvišku in požrla tisoče, ne da bi mogli dvigniti roko v obrambo. Svoboda je ostala na plakatih, da je z rdečimi kričala na ulice in ohranila ljudi v gibanju in povorkah. Med tem so nekje zasipali jame iz katerih je mezela še topla kri.

Zdaj je jasno čutila, da je prav isto mislil Razpet. Prepričan je bil, da je bilo treba v preteklosti ubijati in si delati pot. V sedanosti si tega ni želel, čeprav je skušal zagovarjati ljudi, ki so to počeli. Do zadnjega se ni upal upreti. Ko se je uprl, je prišel tudi njegov konec, Morda je prav zavoljo tega tako odlašal. Pustil se je streči, ko je videl, da je varal samega sebe, ko je brez moči gledal odhajanje tistih, ki jih je ljubil. Brezsmiselno je bilo trkati na svobodo, čeprav se mu je zdelo, da je zdaj prišel čas tudi zanj. Nič več ni pomenila, veliko manj kakor je sam mislil.

Ostala je samo zveržena ideja, ki bi ji lahko namesto srpa in kladiva obesil na prsa tudi kljukasti križ.

S silo se je tik pred spancem obrnila k Tini. Ko je pomislila, da njene cinaste skodelice pri večerji ni bilo več na hodniku, jo je obšla mrzla groza. Ali so jo premestili v drugo celico, ali so jo poslali nazaj v klet in mislijo uresničiti, s čemer so ji grozili?

V temi je videla njeno nedrje z rezino kruha. Od potu motna zaponka je stiskala njeno karirasto bluzo, za katero je segal ostudni ječar, nekdanji hlapec. Bedna kepa ženskega mesa, ki so ga valjali po rok kakor mesarji zaklano živčine. Gledala je na življenje

z drugimi očmi kakor ona. Hladinarica kmetu in možu. (Dalje prihodnjič)

Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.
VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.

NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio

Pokličite telefonično: JOrdan 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088

KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši,
najveselejši in najlepši dan
Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš
povabila k temu velikemu dogodku svoje
sorodnike, prijatelje in drage znance, so
največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo
ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna
naznanila iz pravkar dospelih najnovejših
katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik,
papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba
uslužna.

Na svidenjel

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Si morete misliti lažji način varčevanja?

Ko se pridružite načrtu za varčevanje z U. S. hranilnimi bondi pri Vaših plačah, varčujete avtomatično . . . ne da bi Vam bilo na to sploh treba misliti. Poznate kak lažji način varčevanja?

Postopek je sledeč: Obvestite svojega poslodavca, da se hočete pridružiti varčevalnemu načrtu z U.S. bondi. Povejte mu, kolikšen znesek hočete prihraniti ob vsaki plači. On bo odtegnil vaš pri-

hranek od Vašega plačilnega čeka in Vam bo poslal U.S. hranilni bond.

Olajšajte si delo — varčujte preko hranilnih bondov, kjer ste zaposleni!

U.S. hranilni bondi, ki jih kupite sedaj, Vam prinašajo 3¼ odstotka obresti, dokler ne dozore in če hočete, še deset let potem. Kar je še več, Vi vlagate brez tveganja ob jamstvu vlade ZDA.

Vi hranite več kot denar z

U. S. hranilnimi bondi

Vlada ZDA ne plača za to oglaševanje. Zakladno tajništvo se zahvaljuje za domoljubno darilo Oglaševalnemu svetu in —

Ameriški
Domovini

STARO IN NOVO — Rimski gladiator sedi ob znani Apjijski cesti nedaleč od Rimu pri malici z zalo Lauro Apon-te v moderni obleki za v naravo. Slika služi reklami za novo modo, za novi "deški videz."